Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro**

**Bezoekadres**
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

**Postadres**
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

**Overheidsidentificatienr**
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

**Ons kenmerk**
DGA / 108775727

Datum 17 november 2026
Betreft Reactie op commentaar VleesNL - deelresultaten Nationaal Vleesonderzoek 2026

Geachte Voorzitter,

Op 17 september heeft VleesNL de deelresultaten van het *Nationaal Vleesonderzoek 2026* aangeboden aan de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. De commissie heeft het kabinet verzocht te reageren op deze deelresultaten. Met deze brief geef ik hier, mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, invulling aan, met voornamelijk aandacht voor de thema's voedselzekerheid, gezonde en duurzame consumptie en betaalbaarheid.

**Voedselzekerheid**
Het Nationaal Vleesonderzoek 2026 laat zien dat voedselzekerheid een belangrijk thema is voor burgers en bedrijven. Uit het onderzoek blijkt dat steeds meer mensen het voedselsysteem als kwetsbaar beschouwen. Het kabinet herkent zich in dit beeld. Geopolitieke spanningen en klimaatverandering vergroten het risico op verstoringen en zetten daarmee onze voedselzekerheid steeds vaker onder druk. De blokkade van de Straat van Hormuz, het recente cyberbeveiligingsincident bij Ahold Delhaize, de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de droogte van afgelopen zomer benadrukken het belang van goed functionerende en weerbare voedselketens.

Met de Voedselzekerheidsagenda, die voor de zomer van 2027 wordt gepubliceerd, geef ik een antwoord op deze uitdagingen. De agenda richt zich op het vergroten van de weerbaarheid van ons voedselsysteem tegen acute verstoringen. De agenda wordt vormgegeven langs de volgende drie pijlers:

(1) Het versterken van de veerkracht van het voedselsysteem;
(2) Het verminderen van strategische afhankelijkheden;
(3) Het vergroten van de crisisparaatheid.

Een robuust en weerbaar voedselsysteem vereist betrouwbare import- en exportstromen, maar ook de continue beschikbaarheid van randvoorwaarden, zoals ICT, energie, water en arbeid, en een economisch vitale binnenlandse productie. De dierlijke sector draagt bij aan een breed en gevarieerd aanbod van voedsel. Daarnaast staat de vleessector voor een aantal uitdagingen. Een deel daarvan zal worden geadresseerd in de Voedselzekerheidsagenda. Zo is de vleessector strategische afhankelijk van de import van soja, veevoeradditieven en veterinaire antibiotica. Daarnaast maakt de

exportafhankelijkheid van een beperkt aantal afzetmarkten de sector kwetsbaar in het licht van gespannen handelsrelaties.



De Voedselzekerheidsagenda wordt in nauw overleg met stakeholders opgesteld, met als doel een breed gedragen aanpak te realiseren. Ook VleesNL is hierbij betrokken.

**Gezonde en duurzame voedselconsumptie**
Het kabinet zet zich ervoor in dat iedereen in Nederland toegang heeft tot een gezond en duurzaam voedselaanbod. Zowel dierlijke eiwitten, zoals vlees, als plantaardige eiwitten zijn hier onderdeel van. Het kabinet hecht waarde aan de wetenschappelijk onderbouwde voedingsadviezen van de Gezondheidsraad, de Richtlijnen goede voeding (RGV). Deze zijn gericht op de bevolking van Nederland en hebben als uitgangspunt het optimaal bevorderen van de gezondheid van huidige generaties en het bijdragen aan de gezondheid van toekomstige generaties. Daarnaast is het voor het kabinet belangrijk om dierlijke producten dierwaardig te produceren.

Het onderzoek wijst uit dat er steun is voor Nederlands vlees en de Nederlandse vleessector. Dit sluit aan op mijn wens om transport van dieren te verminderen. Door de productieketen meer lokaal te houden, kunnen transporttijden immers worden verkort. Dit komt het welzijn van dieren ten goede. In het kader van het traject dierwaardige veehouderij zal ook aandacht worden besteed aan de zichtbaarheid van dierwaardig en lokaal geproduceerd vlees. Consumenten kunnen daarmee bewuster kiezen voor vlees dat dierwaardig en lokaal is geproduceerd.

**Betaalbaarheid**
Uit het onderzoek van VleesNL blijkt dat burgers zich zorgen maken over de betaalbaarheid van vlees. Ook het kabinet is zich goed bewust van de effecten van voedselprijzen voor consumenten en de zorgen die hierover leven in uw Kamer. Voedselbetaalbaarheid is en blijft een belangrijk onderwerp voor dit kabinet, zoals ook benadrukt is in de Kamerbrief van 8 juli jl. als reactie op de motie van het lid Dijk (TK 31532-311). Ik ben regelmatig met ketenpartners zoals supermarkten in gesprek over de betaalbaarheid van voedsel en wijs hen daarbij op hun rol en verantwoordelijkheid. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) doet op dit moment marktonderzoek naar de prijzen van levensmiddelen in supermarkten. De verwachting is dat de resultaten van dit markonderzoek voor het einde van dit jaar beschikbaar komen.

Hoogachtend,

Silvio P.A. Erkens
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur